

भेरी नगरपालिका

स्थानीय राजपत्र

खण्ड : ९

संख्या : ३

२०८२ असार, १ गते

भाग-२

भेरी नगरपालिका

नगर कार्यपालिकाको कार्यालय

खलंगा, जाजरकोटको सूचना

मर्यादित महिनावारी व्यवस्थापन कार्यविधि, २०८२

प्रस्तावना : नेपाल सरकारले गरेका विभिन्न अन्तर्राष्ट्रिय प्रतिबद्धता तथा नेपालको संविधानले प्रत्याभूत गरेको स्वतन्त्र, सम्मानपूर्वक, समानतापूर्वक स्वच्छ वातावरणमा बाच्न पाउने हक लागायत स्वास्थ्य, शिक्षा, खानेपानी तथा सरसफाइ, उपयुक्त आवास, भेदभाव रहित जीवनयापन सम्बन्धी हक र सबै प्रकारका छुवाछुत तथा भेदभावजन्य कार्य गम्भीर सामाजिक अपराध हुने विषयलाई मौलिक हकको रूपमा गरेको व्यवस्थालाई कार्यान्वयन गरी महिलाको मानव अधिकारको सम्मान, संरक्षण र परिपूर्ति गर्ने सम्बन्धमा विभिन्न संघीय तथा प्रदेश कानूनले गरेका व्यवस्थाहरूको स्थानीय स्तरमा कार्यान्वयन गर्न,

किशोरी तथा महिलाहरूलाई सुरक्षित, स्वस्थ, स्वच्छ, सभ्य शिष्ट एवं सम्मानित जीवनयापनको प्रत्याभूत गराई महिनावारीलाई मर्यादित रूपमा व्यवस्थापन गर्न नगरपालिकाको खानेपानी सरसफाइ तथा स्वच्छता ऐन, २०८० को दफा ५० अनुसार भेरी नगरपालिकाको नगर कार्यपालिकाले मर्यादित महिनावारी व्यवस्थापन कार्यविधि, २०८२ तयार पारी लागु गरेको छ ।

परिच्छेद-१
प्रारम्भिक

१. **संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ :** (१) यस कार्यविधिको नाम मर्यादित महिनावारी व्यवस्थापन कार्यविधि, २०८२ रहने छ ।
- (२) यो कार्यविधि कार्यपालिकाबाट स्वीकृत भएको मितिबाट लागु हुनेछ ।
२. **परिभाषा :** विषय वा प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमा, यस कार्यविधिमा:
- (क) “प्रमुख” भन्नाले नगरपालिकाको प्रमुखलाई जनाउँछ ।
- (ख) “उप-प्रमुख” भन्नाले नगरपालिकाको उप-प्रमुखलाई जनाउँछ ।
- (ग) “नगरपालिका” भन्नाले भेरी नगरपालिकालाई जनाउँछ ।
- (घ) “मर्यादित महिनावारी” भन्नाले किशोरी तथा महिलाहरु महिनावारी हुँदा भेदभाव रहित, मर्यादित, सम्मानित, सुरक्षित, स्वच्छ तथा स्वस्थ भएको अवस्थालाई जनाउँछ ।
- (ङ) “महिनावारी सरसफाइ सामग्री” भन्नाले महिनावारी स्वच्छता व्यवस्थापनका लागि प्रयोग गरिने सरसफाइ सामग्रीहरु जस्तै सेनीटरी प्याड, टाम्पुन, मेन्स्ट्रुल कप, साबुन, डिटर्जेन्ट, सफा कपडा आदिलाई जनाउँछ ।
- (च) “महिनावारीका जोखिमपूर्ण अभ्यासहरु” भन्नाले महिनावारी भएको बेला असुरक्षित गोठ वा स्थानमा बस्ने, चर्पी र धाराको पहुँच नहुने, सरसफाइ नगरेको अवस्था तथा खानपानमा पोषणयुक्त खानाको अभाव भएको अवस्थालाई जनाउँछ ।
- (छ) “समिति” भन्नाले मर्यादित महिनावारी व्यवस्थापनको कार्य सम्पादनको लागि गठित नगरपालिका तथा वडा स्तरीय मर्यादित महिनावारी सहजीकरण समितिहरुलाई जनाउँछ ।
- (ज) “समूह” भन्नाले मर्यादित महिनावारी व्यवस्थापनका लागि नगरपालिका स्तरीय समितिहरुलाई आवश्यक सहयोग पुऱ्याउने उद्देश्यले नगरपालिका भित्रमा सचेतनामुलक सन्देश फैलाउन गठित विभिन्न समूहलाई जनाउँछ ।
- (झ) “महिनावारी मैत्री” भन्नाले किशोरी तथा महिलाहरु महिनावारी भएको बेला उपयुक्त हुने संरचना तथा व्यवस्थालाई जनाउँछ ।
- (ञ) “प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत” भन्नाले नगरपालिकाको प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतलाई जनाउँछ ।
- (ट) “शाखा” भन्नाले नगरपालिकाले मर्यादित महिनावारी सम्बन्धी जिम्मेवारी प्रदान गरिएको बुँदा नं. १२ बमोजिमको शाखालाई जनाउँछ ।

३. **उद्देश्य :** यस कार्यविधिका विशिष्ट उद्देश्यहरु देहाय बमोजिम रहेका छन्;
- (क) महिनावारीलाई मर्यादित र सम्मानजनकरूपमा समाजमा स्थापित गर्दै लैंगिक संवेदनशील संस्कृतिको विकास गर्ने,
 - (ख) शिक्षा र जनचेतनाको अभिवृद्धि गरी महिनावारी प्रथा जन्य पुरातन, रुढिवादी अन्धविश्वास मान्यता, सोच र अभ्यासमा परिवर्तन ल्याई महिलाको मानव अधिकारको सम्मान, संरक्षण र परिपूर्ति हुने वातावरण तयार गर्ने ।
 - (ग) महिनावारी स्वच्छता सम्बन्धी आधारभूत सेवा, सुविधा र सामग्रीको उपलब्धताको पहुँच बढाउने ।

परिच्छेद-२

तथ्यांक तथा योजना सम्बन्धी व्यवस्था

४. **तथ्यांक संकलन गर्ने :** (१) नगरपालिकाले मर्यादित महिनावारी व्यवस्थापन सम्बन्धी अनुसूची १ र २ बमोजिम तथ्यांक संकलन गर्नु पर्नेछ ।
- (२) उल्लेखित ढाँचा अनुसारको तथ्यांकगत सूचनाहरू संकलन गरी शाखाले सहजीकरण समितिमा प्रतिवेदनको रूपमा प्रस्तुत गर्नेछ ।
५. **योजना तर्जुमा गर्ने :** (१) नगरपालिका स्तरीय मर्यादित महिनावारी व्यवस्थापन समितिले महिनावारी सम्बन्धी बुँदा नं. ४ अनुसारको तथ्यांक विश्लेषण गरी अनुसूची ३ बमोजिम वार्षिक योजना तर्जुमा गर्नेछ । ।
- (२) उपबुँदा नं. (१) बमोजिम यस बुँदा नं. बमोजिम योजना तथा कार्ययोजना बनाउँदा संकलित तथ्यांकबाट प्राप्त सूचना सहित देहायका विषयलाई समेत ध्यान दिनु पर्नेछ ।
- (क) महिनावारी सम्बन्धी प्रथाजन्य कुरीति सम्बन्धी विषयवस्तुका सम्बन्धमा जनचेतना अभिवृद्धि गर्न हरेक विद्यालयहरुले महिनावारी सम्बन्धी प्रथा जन्य कुरीति उन्मुलनको विषयमा अनिवार्य रूपमा स्थानीय पाठ्यक्रममा समावेश गरि पठनपाठन गर्ने, गराउने ।
 - (ख) महिनावारी सम्बन्धी प्रथाजन्य कुरीति उन्मुलन अभियानमा पूरोहित, धामी, भाँक्री, महिला स्वयम्सेविका र टोल विकास संस्थाहरु, अन्तर पार्टी महिला सञ्जाल, आमा समूह, युवा क्लब, बाल क्लब, बाल क्लब संजालहरु, किशोरी समुह लगायतका गैर सरकारी संघ संस्था, सार्वजनिक निर्माण कार्यका लागि गठित उपभोक्ता समिति, समूहलाई अधिकतम रूपमा परिचालन गर्ने ।

- (ग) हरेक व्यक्ति, परिवार र समुदायलाई सशक्तिकरण गर्दै रूपान्तरित व्यक्ति, समूह र समुदायलाई प्रोत्साहन र परिचालन गर्ने ।
- (घ) महिनावारी तथा सुत्केरी भएका महिलाहरूका लागि स्थानीय स्वास्थ्य संस्थाहरूमा मनो-सामाजिक परामर्श कक्ष स्थापना र सञ्चालन गर्ने ।
- (ङ) सरकारी, सार्वजनिक, नीजि, सहकारी तथा अन्य संगठित संघसंस्थाले महिनावारी वा सुत्केरी भएको समयमा प्रयोगमा आउने सामग्रीको व्यवस्थापन गर्ने ।
- (च) महिनावारी सम्बन्धी प्रथाजन्य कुरीतिबाट प्रभावित महिला तथा बालबालिकाहरूको स्वास्थ्य तथा पोषण सम्बन्धमा जनचेतना अभिवृद्धिका कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने ।
- (छ) प्रत्येक घरपरिवार, वडा, बस्तीलाई महिनावारी सम्बन्धी प्रथाजन्य कुरीति मुक्त घोषणा गर्ने अभियान संचालन गर्ने ।
- (ज) महिनावारी सम्बन्धी कुरीतिको अन्त्य गर्ने अभियानमा महत्वपूर्ण योगदान गर्ने व्यक्ति, संघसंस्था, वडालाई उचित प्रोत्साहनको व्यवस्था गर्ने ।
- (झ) महिनावारी जन्य कुरीतिको न्यूनीकरण र महिलाको प्रजनन स्वास्थ्य लगायतका मानव अधिकारको संरक्षण भए नभएको नियमित रूपमा अनुगमन गर्ने ।
- (ञ) सार्वजनिक पद धारण गरेका राजनीतिक पार्टीका पदाधिकारी, जनप्रतिनिधि, कर्मचारी, शिक्षक, सुरक्षा निकायका पदाधिकारी, गैर सरकारी संस्था लगायतका पदाधिकारीहरूले महिनावारी जन्य कुरीतिका विरुद्धमा सार्वजनिक रूपमा घोषणा गर्ने
- (ट) महिनावारीको बेला हुने छुवाछुतजन्य कुरीति विरुद्ध मुलुकी फौजदारी (संहिता) ऐन, २०७४ मा रहेको कानूनी व्यवस्था तथा अन्य प्रचलित कानूनमा रहेका व्यवस्थाहरूलाई प्रभावकारी कार्यान्वयन गर्ने ।

६. लक्षित समुह : मर्यादित महिनावारी सम्बन्धी कार्यक्रमका लागि देहाय बमोजिमका लक्षित समूहहरू रहनेछन् ।

- (क) किशोरी, महिला तथा आश्रित बालबालिका,
- (ख) किशोरी समूह, महिला समूह, आमा समूह, उपभोक्ता समिति, महिला सञ्जाल, बाल क्लब र बाल संजाल आदि,
- (ग) समुदाय (धामी, भाँक्री, पुजारी, जेष्ठ नागरिक तथा परिवारका अन्य सदस्यहरू, सामाजिक तथा धार्मिक मुखिया),

- (घ) शिक्षण तथा स्वास्थ्य संस्थाहरु,
- (ङ) स्थानीय तह स्थित विभिन्न सञ्जाल तथा मञ्च,
- (च) अन्य सरोकारवाला ।

परिच्छेद-३

समिति तथा शाखा सम्बन्धी व्यवस्था

७. नगरस्तरीय मर्यादित महिनावारी सहजीकरण समिति : मर्यादित महिनावारी सम्बन्धी योजना तर्जुमा, कार्यान्वय, अनुगमन गर्न नगरपालिकामा देहायबमोजिमको सहजीकरण समिति रहनेछ;

- (क) नगरपालिकाका नगर प्रमुख - संयोजक
- (ख) नगर उपप्रमुख - सदस्य
- (ग) प्रमुख, नगरपालिका स्थित प्रहरी कार्यालय - सदस्य
- (घ) प्रमुख, नगरपालिका स्थित उच्चतम् स्वास्थ्य संस्था - सदस्य
- (ङ) दलित महिला जनप्रतिनिधि (१ जना) - सदस्य
- (च) शिक्षक प्रतिनिधि (१ जना महिला सहित २ जना) - सदस्य
- (छ) नगरपालिका स्तरीय महिला सञ्जाल प्रतिनिधि - सदस्य
- (ज) प्रमुख, नगर शिक्षा शाखा - सदस्य
- (झ) महिला अधिकारका क्षेत्रमा काम गर्ने गैरसरकारी संस्था प्रतिनिधि एक जना - सदस्य
- (ञ) बाल संजाल/बालक्लव/आमा समूह/महिला स्वयम्सेविका मध्येबाट समितिले तोकेको एकजना - सदस्य
- (ट) स्थानीय धामीभाँकी र पूरोहितहरु मध्येबाट समितिले तोकेको एक जना प्रतिनिधि
- (ठ) महिला बालबालिका तथा जेष्ठ नागरिक शाखा प्रमुख - सदस्य
- (ड) प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत - सदस्य सचिव

८. नगर स्तरीय मर्यादित महिनावारी सहजीकरण समितिको काम कर्तव्य र अधिकार : नगर स्तरीय मर्यादित महिनावारी सहजीकरण समितिको काम कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम रहनेछन्,

- (क) महिनावारी व्यवस्थापनका अभ्यासहरूको वर्तमान अवस्था सम्बन्धी तथ्याङ्क संकलन गरी विश्लेषण गर्ने,
- (ख) महिनावारी स्वच्छता व्यवस्थापन सम्बन्धी जोखिमपूर्ण अभ्यासहरूको नकारात्मक प्रभावको बारेमा लक्षित समूहलाई सुचित गराउँदै सचेतनामूलक कृयाकलापहरू सञ्चालन गर्ने, गराउने ।

- (ग) किशोरी तथा महिलाहरुको स्वास्थ्य, पोषण, सुरक्षा तथा आत्मसम्मान सम्बन्धमा सचेतीकरण हुने कार्यक्रम लागु गर्ने, गराउने ।
- (घ) छुइ बार्ने कुप्रथाको अन्त्य गर्न सहयोग गर्ने व्यक्ति, परिवार र समुदायलाई सम्मान गर्ने,
- (ङ) महिनावारी मैत्री व्यवस्था तथा संरचना निर्माण गर्ने, गराउने ।

९. वडा स्तरीय मर्यादित महिनावारी सहजीकरण समिति : नगरपालिकाका वडाहरुमा देहाय बमोजिमको सहजीकरण समिति रहनेछ;

(क) वडा अध्यक्ष	- संयोजक
(ख) वडा समितिका सदस्यहरु	- सदस्य
(ग) वडा स्थित स्वास्थ्य संस्था प्रमुख	- सदस्य
(घ) वडा स्तरीय महिला सञ्जाल प्रतिनिधि	- सदस्य
(ङ) वडा स्तरीय बाल क्लब प्रतिनिधि	- सदस्य
(च) किशोरी समूह प्रतिनिधि	- सदस्य
(छ) समाजिक महिला अभियन्ता/आमा समूह प्रतिनिधि	- सदस्य
(ज) महिला स्वास्थ्य स्वयं सेविकाहरु (सबै)	- सदस्य
(झ) सामाजिक तथा धार्मिक नेता प्रतिनिधि (२ जना)	- सदस्य
(ञ) शिक्षक प्रतिनिधि (एक महिना सहित २ जना)	- सदस्य
(ट) वडा सचिव	- सदस्य सचिव

१०. वडा स्तरीय मर्यादित महिनावारी सहजीकरण समितिको काम, कर्तव्य अधिकार : वडा स्तरीय मर्यादित महिनावारी सहजीकरण समितिको काम, कर्तव्य अधिकार देहायबमोजिम रहनेछन्;

- (क) नगरपालिकाले पारित गरेको योजनाको कार्यान्वयन गर्ने गराउने,
- (ख) वडाका आवश्यकताहरु पहिचान गरी सोको सम्बोधन गर्न नगरपालिका तथा अन्य सरोकारवालाहरूसँग समन्वय गर्ने र
- (ग) नगरपालिकाले तोकेका अन्य कार्यहरु गर्ने ।

११. बैठक सम्बन्धी कार्यविधि : बुँदा नं. ९ र १० बमोजिम सहजीकरण समितिको बैठक देहायबमोजिम बस्नेछ;

- (क) नगरपालिका स्तरीय मर्यादित महिनावारी सहजीकरण समितिको बैठक कम्तीमा तीन महिनामा एक पटक बस्नेछ ।
- (ख) वडा स्तरीय मर्यादित महिनावारी सहजीकरण समितिको बैठक महिनामा कम्तीमा एक पटक बस्नेछ ।

- (ग) समितिको बैठक सो समितिको अध्यक्षको निर्देशनमा सदस्य सचिवले बोलाउनेछ ।
- (घ) समितिको बैठकमा छलफल हुने विषय सूची सदस्य सचिवले बैठक पूर्व सदस्यहरूलाई जानकारी गराउनेछ ।
- (ङ) कम्तीमा तीन महिला सदस्य सहित समितिमा तत्काल कायम रहेका पचास प्रतिशत भन्दा बढी सदस्यहरू उपस्थित भएमा गणपुरक संख्या पुगेको मानिनेछ ।
- (च) समितिको बैठकको अध्यक्षता समितिको अध्यक्षले गर्नेछ र निजको अनुपस्थितिमा बैठकमा उपस्थित सदस्यहरूमध्येबाट जेष्ठ सदस्यले बैठकको अध्यक्षता गर्नेछ ।
- (छ) समितिको बैठकमा बहुमतको राय मान्य हुनेछ र मत बराबर भएमा बैठकको अध्यक्षता गर्ने व्यक्तिले निर्णायक मत दिन सक्नेछ ।
- (ज) बैठक सम्बन्धी अन्य कार्यविधि सम्बन्धित समिति आफैले निर्धारण गरे बमोजिम हुनेछ ।
- (झ) प्रत्येक छ महिनामा नगरपालिका तथा वडा स्तरीय मर्यादित महिनावारी सहजीकरण समितिको संयुक्त प्रगति समीक्षा बैठक बस्नेछ ।

- १२. विषयगत शाखाको जिम्मेवारी :** (१) नगरपालिकाले मर्यादित महिनावारी तथा स्वच्छता व्यवस्थापन सम्बन्धी नीति योजना कार्यान्वयन गर्न महिला बालबालिका तथा जेष्ठ नागरिक शाखालाई विषयगत शाखाको जिम्मेवारी प्रदान गरिनेछ ।
- (२) उपबुँदा नं. (१) बमोजिमको शाखाको जिम्मेवारी देहाय बमोजिम रहनेछ ।
- (क) मर्यादित महिनावारी व्यवस्थापन सम्बन्धी संघीय, प्रादेशिक तथा नगरपालिका स्तरीय कानूनको पूर्ण कार्यान्वयन गर्ने, गराउने,
 - (ख) संकलित सूचना तथा तथ्याङ्कको अभिलेख राख्ने,
 - (ग) नगरपालिकाले निर्माण गरेको योजना कार्यान्वयन गर्ने, गराउने,
 - (घ) नगरपालिका तथा वडा स्तरीय समितिहरूको कार्य सम्पादनको अनुगमन, सुपरिवेक्षण तथा कार्यसम्पादन मूल्याङ्कन गरी आवश्यक सल्लाह सुझाव दिने,
 - (ङ) सहजीकरण समिति र अन्य सरोकारवालाहरूको क्षमता अभिवृद्धि सम्बन्धी कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने,
 - (च) उजुरीहरूमाथि आवश्यक कारवाही गर्ने,
 - (छ) मर्यादित महिनावारी सम्बन्धी प्रतिवेदन तयार गरी समितिमा पेश गर्ने ।

परिच्छेद-४
विविध

१३. अनुगमन तथा प्रतिवेदन : (१) मर्यादित महिनावारी सम्बन्धी योजनाको अनुगमन नगरपालिका, वडा सहजीकरण समिति र सम्बन्धित शाखाले गर्नेछ ।
- (२) उपबुँदा नं. (१) बमोजिम अनुगमन पश्चात शाखाले सोको प्रतिवेदन तयार गरी अभिलेख गर्नेछ ।
१४. पुरस्कार सम्बन्धी व्यवस्था : (१) मर्यादित महिनावारी व्यवस्थापनको क्षेत्रमा महत्वपूर्ण योगदान गर्ने व्यक्ति, समूह, संघ संस्था, नमुना घर, समुदाय, टोल तथा वडालाई नगरपालिकाले सम्मान तथा पुरस्कृत गर्नेछ ।
- (२) उपबुँदा नं. (१) बमोजिम पुरस्कारका लागि नगर कार्यपालिकाले मापदण्ड तय गरी व्यक्ति, घर, समूह टोल, संघ संस्था आदि छनौट गर्नेछ ।
१५. महिनावारी व्यवस्थापनयुक्त क्षेत्र घोषणा : (१) नगरपालिकाले अनुसूची ४ मा उल्लेखित सूचक पुरा गरेको घर, टोल, विद्यालय तथा वडालाई मर्यादित महिनावारी व्यवस्थापन युक्त क्षेत्र घोषणा गर्न सक्नेछ ।
- (२) उपबुँदा नं. (१) बमोजिम उल्लेखित सूचक पुरा गर्ने घरधुरी, बस्ती, वडा तथा विद्यालयले ती सूचक अभ्यासमा ल्याएको व्यहोरा जनाइ घर, टोल, विद्यालयले वडा कार्यालयमा र वडाले नगरपालिका समक्ष निवेदन दिनु पर्नेछ ।
- (३) उपबुँदा नं. (२) बमोजिम निवेदन प्राप्त भएमा घरधुरी, बस्ती, वडा तथा विद्यालयको अनुगमन वडा सहजीकरण समितिले र वडाको अनुगमन नगरपालिकाले स्थलगत अनुगमन गर्नेछ ।
- (४) यस बुँदा नं. बमोजिम तोकिएका सूचक पुरा गर्ने घर, टोल, विद्यालयलाई वडा कार्यालयले मर्यादित महिनावारी व्यवस्थापनयुक्त क्षेत्र घोषणा गरी विशेष पहिचान हुने प्रमाण पत्र सहित सम्मान गर्नेछ भने वडाको हकमा नगरपालिकाले विशेष पहिचानको प्रमाण पत्र सहित सम्मान गर्नेछ ।
१६. संशोधन तथा परिमार्जन : यस कार्यविधिमा भएका बुँदाहरूको संशोधन गर्ने अधिकार नगर कार्यपालिकामा रहनेछ ।
१७. कार्यविधिको कार्यान्वयन तथा पालना : नगरपालिकाका सबै जनप्रतिनिधि, कर्मचारी, विभिन्न, समिति तथा समूह, अन्य सरोकारवाला र सम्बद्ध सबैले यो कार्यविधिको पूर्ण पालना गर्नु सबैको कर्तव्य हुनेछ ।

अनुसूची-१

(बुँदा नं. ४ उपबुँदा नं. (१) सँग सम्बन्धित)

भेरी नगरपालिका

महिनावारी स्वच्छता व्यवस्थापन तथा महिनावारी अभ्यासको अवस्था सर्वेक्षण फाराम
घरमूलीको नाम

वडा नं. टोल/गाउँ :

क्र.सं.	सूचक	छ	छैन	अन्य
१.	महिनावारी भएको बेला घरमा बस्ने गरेको छ ?			छैन भने कहाँ बस्ने गरेको छ ? यहाँ लेख्नुहोस
२.	सुत्केरी भएको बेला घरमा बस्ने गरेको छ ?			छैन भने कहाँ बस्ने गरेको छ ? यहाँ लेख्नुहोस
३.	महिनावारी र सुत्केरी भएको बेला एउटै छाउगोठमा बस्ने गरेको छ ?			
४.	सुत्केरी वा महिनावारी भएका बेला चर्पी प्रयोग गर्ने गरेको छ ?			छैन भने कहाँ बस्ने गरेको छ ? यहाँ लेख्नुहोस
५.	महिनावारी भएका बेला कस्तो सेनीटरी प्याड प्रयोग गर्ने गरेको छ ?			
	क. पुनः प्रयोग गर्न मिल्ने प्याड प्रयोग गर्ने गरेको			
	ख. पुनः प्रयोग गर्न नमिल्ने प्याड प्रयोग गर्ने गरेको			
६.	सेनिटरी प्याड पुनः प्रयोग गर्न नमिल्ने : प्रयोग गर्ने गरेको भए प्याड प्रयोग गरि सकेपछि कसरी विसर्जन गर्ने गरेको छ ?			
	क. खाल्डोमा पुर्ने गरेको छ			
	ख. जलाउने गरेको छ			
	ग. फोहर फाल्ने ठाउँमा फाल्ने गरेको छ			
	घ. कुनै निश्चित ठाउँमा फाल्ने नगरेको			

मर्यादित महिनावारी व्यवस्थापन कार्यविधि, २०८२

७.	महिनावारी भएको बेला घरैमा बनाएको सुरक्षित प्याड लगाउने बानी छ ?			
८.	घरमा निर्मित सुरक्षित प्याड बनाउने तरिका थाहा छ ?			
९.	महिनावारी भएको बेला सेनीटरी प्याड प्रयोग गरेपछि साबुन पानीले हात धुने गरेको छ ?			
१०.	महिनावारी भएको बेला कपडा धुन साबुन वा डिटरजेन्ट प्रयोग गर्ने गरेको छ ?			
११.	महिनावारी तथा सुत्केरी भएको बेला सार्वजनिक धारा प्रयोग गर्ने गरेको छ ?			
१२.	महिनावारी तथा सुत्केरी भएको बेला नियमित नुहाउने गरेको छ ?			
१३.	के महिनावारी तथा सुत्केरीको भएको किशोरी तथा महिलाले अलगगै धारामा वा खोलामा गई नुहाउने गरेको छ ?			
१४.	महिनावारी तथा सुत्केरी भएको बेला पोषणयुक्त खाना दुध दही, घ्यू खाने गरेको छ ?			
१५.	महिनावारी भएको किशोरी तथा महिला विद्यार्थीहरु विद्यालय जान पाउँछन् ?			
१६.	महिनावारी भएको बेला चाहिने सरसफाइ सामग्रीहरुको बारेमा जानकारी छ ?			

अनुसूची-२

(बुँदा नं. ४ उपबुँदा नं. (१) सँग सम्बन्धित)

विद्यालय स्तरमा महिनावारी स्वच्छता व्यवस्थापनको अवस्था सर्वेक्षण फाराम

विद्यालयको नाम मिति.....

ठेगाना

क्र.सं.	सूचक	छ	छैन	अन्य विवरण
१.	छात्राहरु महिनावारी हुँदा नियमित विद्यालय आउने गरेका छन् ?			
२.	छात्राहरु महिनावारी हुँदा विद्यालयको शौचालय प्रयोग गर्ने गरेका छन् ?			
३.	स्यानेटरी प्याड वा कपडा बाल्ने ठाउँ वा इन्सिनेरेटरको व्यवस्था छ ?			
४.	शौचालयमा प्याड व्यवस्थापन गर्न इन्सिनेरेटरको व्यवस्था नभएको स्थानमा बिक्रो सहितको डस्टबीनको व्यवस्था छ ?			
५.	महिनावारीमा प्रयोग गरिने प्याडको परिवर्तन तथा व्यवस्थापन गर्ने उचित स्थान छ ?			
६.	महिनावारी सामग्री सफा गर्न शौचालय भित्र साबुन पानीको व्यवस्था छ ?			
७.	महिनावारी सामग्री व्यवस्थापन पछि हात धुनका लागि साबुन पानी संगको पहुँच छ ?			
८.	के विद्यालयले महिनावारी तथा महिनावारी स्वच्छता व्यवस्थापन सम्बन्धी सचेतनामूलक कक्षाहरु सञ्चालनमा ल्याएको छ ?			
९.	के विद्यालयले महिनावारी व्यवस्थापनका लागि विद्यालयमा आकस्मिक सामग्रीको व्यवस्था गरेको छ ?			
१०.	के विद्यालयले महिनावारी स्वच्छता व्यवस्थापन किशोरी समुह गठन गरि पञ्चालन गरेको छ ?			
११.	विद्यालयमा महिनावारी सरसफाइ व्यवस्थापनका सामग्री व्यवस्था गर्न कोष संकलन गर्ने गरेको छ ?			

अनुसूची ३

(बुँदा नं. ५ सँग सम्बन्धित)

अवस्था विश्लेषण तथा योजना तर्जुमा फाराम

भेरी नगरपालिका

अवस्था विश्लेषण तथा योजना तर्जुमा फाराम

क्र. स.	समस्या तथा जोखिमपूर्ण व्यवहार कारण	कारण	मुख्य बाधकहरू	सामाधानको लागि प्रस्तावित क्रियाकलापहरू	आवश्यक बजेट			कुल रुपैयाँ	कै.
					समुदाय	नगर पालिका	अन्य		

अनुसूची-४

(बुँदा नं. १५ को उपबुँदा नं. १ सँग सम्बन्धित)

मर्यादित महिनावारी व्यवस्थापनयुक्त क्षेत्र घोषणाका सूचकहरू

- (क) महिनावारी भएका किशोरी तथा महिलाको सरसफाइको लागि धारा र चर्पीमा पहुँच भएको,
- (ख) महिनावारी भएका किशोरी तथा महिलाको सुरक्षित बस्ने तथा सुत्ने स्थानको उपलब्धता भएको,
- (ग) महिनावारी भएका किशोरी तथा महिलालाई पोषणयुक्त खानेकुराहरू (दुध, दही, घ्यू) मा पहुँच भएको,
- (घ) महिनावारी भएका किशोरी तथा महिलाको महिनावारी सरसफाइ सामग्रीसंगको पहुँच, प्रयोग तथा पुनः प्रयोगको ज्ञान र उचित विसर्जन गर्ने व्यवस्था भएको,
- (ङ) विद्यालय सहित प्रत्येक सार्वजनिक स्थलमा महिनावारी मैत्री खानेपानी तथा सरसफाइ संरचनाको व्यवस्था भएको,
- (च)

आज्ञाले,

दल बहादुर धर्ती

निमित्त प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत